

۲۰۳۶۸۵۶

ضرورت ایجاد محاکم درمان مدار

دکتر محمود عباسی:

رییس مرکز تحقیقات اخلاق، حقوق، پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر محمد مهدی گریبا

رییس مرکز مدیریت بیماریهای واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سرشناسه: عباسی، محمود، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور: ضرورت ایجاد محاکم درمان‌مدار / محمود عباسی، محمدمهدی گویا.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات حقوقی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س ۴.
شابک: 978-600-6324-89-0 - ۴۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۱۵] - ۱۲۰.
موضوع: دادگاه‌های درمان‌مدار -- ایران
موضوع: Drug courts -- Iran
موضوع: سوء مصرف دارو و جرم و جنایت -- ایران
موضوع: Drug abuse and crime -- Iran
موضوع: دادگاه‌های درمان‌مدار
موضوع: Drug courts
موضوع: اعتیاد -- ایران - درمان -- جنبه‌های اجتماعی
موضوع: Drug addiction -- Iran - Treatment - Social aspects
موضوع: اعتیاد -- ایران - پیشگیری
موضوع: Drug addiction -- Iran - prevention
تألیف: عباسی، محمدمهدی، ۱۳۳۶ -
زبان: فارسی
کتابشناسی: KM۳۰۹۰/۴۲ ص ۴
۳۴۴/۵۵۰۴۳۳
۵۵۹۴۰۵۱

ضرورت ایجاد محاکم درمان‌مدار

تألیف: دکتر محمود عباسی، دکتر محمدمهدی گویا

حروفچین: مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی سینا

صفحه‌آرایی: فرزانه حاج‌تمند

طرح جلد: محمد حسن رفان‌منش

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: پژمان

شابک جلد: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۲۴-۸۹-۰

ناشر: انتشارات حقوقی

با همکاری مرکز تحقیقات اخلاق و حقوق پزشکی، مرکز مدیریت بیماری‌های مزمن و راکب
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، انجمن علمی حقوق پزشکی ایران و مرکز
پژوهشی اخلاق زیستی و حقوق سلامت سینا

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، نرسیده به توانیر، بن‌بست شمس، پلاک ۸ طبقه اول.
مرکز پخش: تهران، میدان فلسطین، انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی - شرکت چاپ و نشر بین‌الملل

تلفن: ۸۸۷۸۱۰۳۶

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۹	چکیده
۱۱	مقدمه
۱۷	پیشگفتار
۲۲	۱. دادگاه‌های تخصصی و ضرورت ایجاد آن
۲۳	۲. تمارین و آزمایشات رایج
۲۳	۲-۱-۱- معیار اولیه
۲۳	۲-۱-۱- معیار
۲۴	۲-۱-۲- اعتیاد
۲۴	۲-۱-۳- مواد مخدر
۲۵	۲-۱-۴- بازگشت ^۹
۲۵	۲-۱-۵- دادگاه مواد مخدر
۲۶	۲-۲- تعریف دادگاه درمان‌مدار مواد مخدر
۲۷	۳. زمینه‌سازی برای ایجاد
۲۸	۴- تاریخچه تکوین
۳۲	۵- مبنای نظری دادگاه‌های درمان‌مدار (نظریه‌ی دادرسی درمان‌مدار)
۳۲	۵-۱- ارزیابی کلی
۳۴	۵-۲- مفهوم
۳۶	۵-۳- تمایز
۳۸	۵-۴- نظریه دادرسی درمان‌مدار در بوته عمل
۳۹	۶- اهداف تشکیل دادگاه‌های درمان‌مدار مواد مخدر
۴۱	۶-۱- یک تعارض ظاهری

۶-۲- تفاوت میان دادگاه‌های درمان‌مدار (DTC) و دادگاه‌های معمولی مواد مخدر	۴۲
۷- ارکان دادگاه‌های درمان‌مدار مواد مخدر	۴۴
۷-۱- نظارت دادگاه	۴۵
۷-۲- درمان	۴۸
۷-۳- قواعد شکلی	۵۲
۸-۱- ویژگی‌ها و مشخصات دادگاه‌های درمان‌مدار مواد مخدر	۵۵
۸-۱-۱- نگرش متفاوت نسبت به اعتیاد	۵۷
۸-۲- ۱- پیر نقش اعضای دادگاه	۵۸
۸-۲-۱- ۱- و عی دکار	۵۹
۸-۲-۲- ۱- دادستان	۶۲
۸-۲-۳- ۱- وکیل مدافع	۶۴
۸-۲-۴- ۱- مراجع درمان ^{۸۵}	۶۶
۸-۳- ۱- داوطلبانه بودن مشارکت	۶۶
۸-۴- ۱- صلاحیت افراد برای مشارکت	۶۸
۸-۴-۱- ۱- حداقل شرایط پیشنهادی برای ورود به DTC	۶۸
۸-۵- ۱- استفاده از مجازات‌ها و مشوق‌ها در جهت پیشبرد درمان	۷۱
۸-۶- ۱- هزینه‌بر بودن	۷۵
۸-۷- ۱- کثرت در وحدت	۷۵
۸-۸- ۱- تفکیک اختیارات	۷۶
۹- ساختار و فرآیند دادرسی دادگاه درمان‌مدار مواد مخدر	۷۷
۱۰- الگوهای رسیدگی دادگاه‌های درمان‌مدار	۸۱
۱۰-۱- فازهای مختلف برنامه DTC	۸۴
فاز اول (۱۲ تا ۲۰ هفته)	۸۵

فاز دوم (۱۲ تا ۱۴ هفته)	۸۶
فاز سوم (۱۲ تا ۲۴ هفته)	۸۶
۱۱- امتیازات و نقاط قوت دادگاه‌های درمان‌مدار	۸۷
۱۱-۱- عوامل موفقیت دادگاه‌های درمان‌مدار	۸۹
۱۲- نگرانی‌های راجع به دادگاه‌های درمان‌مدار	۹۰
۱۱-۱- نگرانی‌های ناشی از رسیدگی و تعقیب	۹۰
۱۱-۲- نگرانی‌های راجع به حمایت از منافع عمومی	۹۰
۱۲-۳- نگرانی‌های مربوط به خصوص حمایت از متهم	۹۲
۱۲-۳-۱- گروه‌های حقوق	۹۲
۱۲-۳-۲- دسترسی برابر به دادگاه	۹۳
۱۲-۳-۳- محرمانه بودن اطلاعات، مجرم	۹۴
۱۳- بررسی امکان تعریف شیبی از دادگاه‌های حاضر به عنوان دادگاه‌های درمان‌مدار مواد مخدر	۹۶
۱۴- چگونگی رسیدگی به جرایم مواد مخدر در قوانین فعلی	۹۸
نتیجه	۱۰۳
پی‌نوشت‌ها	۱۰۹
منابع	۱۱۵

چکیده

دادگاه‌های درمان‌مدار مواد مخدر رویداد نوینی در نظام دادرسی کیفری هستند. ظهور این دادگاه‌ها در پی روشن شدن این حقیقت بود که شیوه‌های مجرم‌یابی، مجازات تعلیقی و آزادی مشروط، روند مصرف مواد مخدر در میان مجرمان و جرم‌های وابسته به مواد مخدر را متوقف نکرده است. متخضان عدالت کیفری به این واقعیت پی برده‌اند که حبس به تنهایی چرخه‌ی مواد مخدر و بزهکاری را پایان نمی‌دهد و زندان ندرتاً برای اشخاصی که تهدید وقوع برای امنیت عمومی هستند کارایی دارد. زمانی که پیشگیری از مصرف مواد مخدر، با شکست روبرو می‌شود، جامعه هزینه زیادی را خواهد پرداخت، به‌ویژه اگر مصرف‌کننده تحت تأثیر آن مواد و یا برای تأمین هزینه اعتیادش جرایمی (مانند سرقت) مرتکب شود. به همین دلیل موضوع و هدف اصلی این پژوهش بررسی ابعاد رویکرد درمانی به جرایم مواد مخدر است. در واقع تفاوتی که جرائم مواد مخدر و مرتکبین آنها با جرایم دیگر دارند اقتضا می‌کند که با دیدی متفاوت و کنکاشی دقیق‌تر مورد بحث و بررسی قرار گیرند.

واژگان کلیدی: محاکم درمان‌مدار، نظام دادرسی کیفری، جرم مواد مخدر